

Česká školní inspekce
Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIB-1207/11-B

**Název právnické osoby
vykonávající činnost školy:** Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice, Lány 2
Sídlo: Lány 2, 664 91 Ivančice
IČ: 66596769
Identifikátor: 600014053
Právní forma: Příspěvková organizace
Zastoupená: RNDr. Antonínem Šerým, ředitelem školy
Zřizovatel: Jihomoravský kraj
Místo inspekční činnosti: Lány 2, Ivančice
Termín inspekční činnosti: 29. – 30. listopad a 1. prosinec 2011

Předmět inspekční činnosti

Inspekční činnost podle § 174 odst. 2 písm. a) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, pro účely získávání a analýzy informací o vzdělávání žáků v přírodovědné gramotnosti.

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného střední školou podle § 174 odst. 2 písm. b) školského zákona.

Zjišťování a hodnocení naplnění školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy podle ustanovení § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Aktuální stav školy

Gymnázium Jana Blahoslava, Ivančice, Lány 2 (dále „škola“) je příspěvkovou organizací vykonávající činnost střední školy. Škola realizuje svou činnost v souladu s údaji uvedenými v rejstříku škol a školských zařízení. K 30. září 2011 se ve škole vzdělávalo 347 žáků ve 12 třídách, což je 72,3 % z nejvyššího povoleného počtu (480). Za poslední 3 roky je počet žáků vyrovnaný.

Škola byla založena v roce 1919 a od svého založení je podporována městem Ivančice. Vzájemná aktivní spolupráce školy a města je zřejmá ze společně pořádaných akcí. Školu navštěvují žáci nejen z Ivančic, ale i z asi 35 okolních obcí.

Výuka je ve školním roce 2011/2012 realizována v denní formě v oborech:

79-41-K/81 Gymnázium (délka vzdělávání 8 let), 79-41-K/41 Gymnázium (délka vzdělávání 4 roky), 79-41-K/401 Gymnázium-všeobecné (délka vzdělávání 4 roky, dobíhající obor) a 79-41-K/801 Gymnázium-všeobecné (délka vzdělávání 8 let, dobíhající obor).

V 1. – 7. ročníku osmiletého studia a 1. - 3. ročníku čtyřletého studia probíhá výuka podle školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), v 8. ročníku a ve 4. ročníku probíhá vzdělávání podle platných učebních dokumentů pro gymnázia.

Výuka je realizována v areálu budov na ulici Lány 2 v Ivančicích, který je propojen s budovou sousedního školského subjektu, kde mají žáci školy zajištěno stravování. Vedení školy se úspěšně snaží o trvalé zdokonalování podmínek pro vzdělávání. Vybavení školy je průběžně doplňováno a modernizováno (v roce 2009 pořízení interaktivních tabulí s datovými projektor, v roce 2010 oprava vstupu do školy, vybavení interaktivní učebny). Škola má vlastní tělocvičnu, posilovnu a gymnastický sál a dále využívá sportovní hřiště sousední základní školy.

Hodnocení hlavních výsledků vzdělávání ve vztahu k ŠVP

Vzdělávací nabídka školy odpovídá zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Srovnávací analýza ŠVP s rámcovými vzdělávacími programy (RVP) pro základní vzdělávání (nižší gymnázium) a gymnázium byla realizována před návštěvou školy. Byly zjištěny formální nedostatky, které škola průběžně odstranila. Široká nabídka volitelných a nepovinných předmětů podporuje vzdělávání podle potřeb a možností žáků a diferenciaci výuky podle jejich individuálních předpokladů a zájmu. U obou realizovaných ŠVP byly disponibilní hodiny rovnoměrně využity v souladu s potřebami žáků pro posílení hodinové dotace povinných a volitelných předmětů.

Při přijímání ke vzdělávání postupuje škola v souladu s požadavky právních předpisů. O způsobu přijímání žáků ke vzdělávání a kritériích pro přijetí škola informuje ve stanovených termínech. O přijetí uchazečů ke studiu rozhoduje jejich pořadí, které je dáno součtem bodů přidělených v přijímacím řízení. Uchazeči o studium se speciálními vzdělávacími potřebami (dále SVP) jsou v průběhu přijímacího řízení zohledněni.

Z dokumentace školy týkající se vzdělávání žáků a ze školní matriky vyplývá, že rovný přístup ke vzdělávání je zajištěn pro všechny žáky. Ve škole je evidováno 13 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Ve školním roce 2011/2012 umožňuje škola vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu jedné žákyni. V loňském školním roce ukončila vzdělávání integrovaná žákyně se sluchovým postižením, při jejímž vzdělávání spolupracovala škola se speciálním pedagogickým centrem v Ivančicích. Ze sledované výuky bylo patrné, že všichni vyučující mají o těchto žácích dobrý přehled a poskytují jim odpovídající pomoc.

Žáci s riziky neúspěšnosti při vzdělávání se vyskytují ve škole jen ojediněle, vyučující jim zajišťují včasnou pomoc.

Oblast prevence sociálně patologických jevů a výchovné poradenství zabezpečuje jeden plně kvalifikovaný pedagog-specialista. Škola má v rámci minimálního preventivního programu nastavené krizové plány pro případ řešení konkrétní situace. Tento model je

efektivní a škola jej v minulosti využila pro řešení špatného klimatu ve třídě. K primární prevenci patří také přednášky na aktuální témata a zájmová činnost organizovaná školou. Činnost v této oblasti je promyšlená a efektivní.

Ve všech sledovaných hodinách společenskovědních předmětů vykazovali žáci výraznou aktivitu, byli motivováni promyšleným způsobem výuky, zajímavostmi, propojením se zkušenostmi ze života a souvislostmi s jinými předměty. Vyučující využívali zpětnou vazbu a vhodně pokládanými dotazy zjišťovali míru pochopení nových informací. V průběhu výuky byla využívána práce s chybou a hodnocení i sebehodnocení žáků. Atraktivita výuky byla zvýšena projektovou výukou (Příběhy bezpráví) ve spolupráci s Masarykovou Univerzitou. Z projevu žáků jednoznačně vyplynulo, že jsou vedeni k samostatným úvahám a dokáží komunikovat na dané téma. Žákům byl všeobecně poskytován dostatek podnětů k aktivnímu zapojení do procesu vzdělávání a k otevřené diskusi s vyučujícími. Při inovativním způsobu kooperativního učení, který stavěl na různosti, využíval prostředky ICT a vedl ke zvýšení účinnosti vyučování, žáci řešili zadávané úkoly, přiměřené jejich individuálním schopnostem.

Příznivá pracovní atmosféra pozorovaná při výuce přírodovědných předmětů vycházela z velmi vstřícného a tolerantního přístupu všech učitelů k žákům, z jejich přirozené autority a z oboustranně otevřené komunikace. Ve výuce byly ve většině hodin uplatňovány frontální, skupinové i individuální formy, které učitelé efektivně doplňovali využíváním pomůcek včetně ICT. Díky promyšlené organizaci výuky a adekvátním formám a metodám práce byl většinou přístup žáků k činnostem aktivní. Dostávali potřebný prostor k prezentaci, což napomáhalo rozvoji jejich komunikativních dovedností. Velmi dobré materiální podmínky školy se projeví v názornosti výuky a odborné učebny vytvářely žákům podnětné pracovní prostředí. Nároky kladené na žáky byly přiměřené, vyučující v průběhu vyučování hodnotili zejména aktivitu a pokrok žáků, pozitivem byla práce s chybou. V některých hodinách byli žáci vedeni k sebehodnocení a vzájemnému hodnocení.

Hodnocení žáků se provádělo individuálně i skupinově podle školou nastavených pravidel, která jsou součástí zveřejněného školního řádu. Pravidla pro hodnocení výsledků vzdělávání žáků neobsahovala některé údaje, dané právními předpisy, tento nedostatek škola odstranila v průběhu inspekční činnosti.

Sledovaná výuka měla nadstandardní charakter a nevykazovala odlišnosti v jednotlivých předmětech.

Čtenářské dovednosti učitelé rozvíjeli vhodným zařazováním práce s různými učebními texty. Žáci vybírali potřebné informace a bez obtíží je písemně zaznamenávali. Byli vedeni ke správnému, souvislému vyjadřování a porozumění mluvenému slovu.

Přírodovědné znalosti žáků tvoří základ pro celoživotní učení i získávání kvalifikace. Proto škola cíleně podporuje rozvoj přírodovědné gramotnosti. Její rozvoj ve škole příznivě ovlivňuje partnerský přístup učitelů k žákům, vstřícná komunikace a logické uspořádání učiva. Uvedený přístup výrazně přispívá k motivaci žáků, podporuje jejich vzájemnou komunikaci a řešení problémů. Učitelé se v rámci předmětové komise i podle jednotlivých předmětů podílejí na přípravě i realizaci projektů školy (vybavení učeben, tvorba výukových materiálů, vzdělávání učitelů) a mají zájem na práci s talentovanými žáky.

Z analýzy dokumentace školy a z rozhovoru s ředitelem vyplynulo, že škola sleduje míru úspěšnosti žáků v celém vzdělávacím rozsahu. Úroveň znalostí a dovedností žáků je ověřována běžnými metodami ústního a písemného zkoušení, interním a externím testováním. Na pravidelných pedagogických radách jsou posuzovány výsledky vzdělávání. Žáci školy dosahují v průběhu studia velmi dobrých výsledků, téměř polovina z nich prospívá s vyznamenáním. V horizontu tří let dosahují žáci obdobné výsledky i u maturitních zkoušek. Systém hodnocení celkových výsledků školy je funkční.

Hodnocení předpokladů školy ke vzdělávání podle požadavků školského zákona

Organizace výuky je zajištěna rozvrhy hodin pro jednotlivé třídy. Skladba a rozložení vyučovacích hodin a počty žáků ve třídách byly v souladu s platnými právními předpisy. Analýzou časového rozpisu přestávek bylo zjištěno, že škola nedodržela délku přestávky mezi dopoledním a odpoledním vyučováním. Škola tento nedostatek odstranila během inspekční činnosti. Ze srovnání rozvrhů vybraných tříd s odpovídajícími učebními plány vyplývá, že škola dodržuje obsah učebních dokumentů.

Z předložených dokumentů je zcela zřejmá jejich provázanost a jasně nastavená vzdělávací strategie školy. Hlavním cílem školy je připravit absolventy, kteří budou schopni vyhledávat a zpracovávat informace, zvládat práci s textem, ovládat výpočetní techniku a využívat znalosti cizích jazyků. Tyto cíle se škole daří realizovat, což se projevilo ve sledované výuce. Škola ve své koncepci preferuje přírodovědné a technické předměty s ohledem na budoucí poptávku trhu práce. Do této oblasti směřuje i další vzdělávací aktivity v rámci výuky.

Ředitel školy byl jmenován v roce 1997, splňuje předpoklady pro výkon funkce a plní povinnosti dané školským zákonem. Pro oblast řízení školy zpracoval funkční organizační strukturu a v organizačním řádu vymezil kompetence jednotlivých pracovníků. Poradním orgánem ředitele školy je pedagogická rada, na jejích jednáních jsou pravidelně projednávány všechny zásadní dokumenty a opatření týkající se školy. Na plánování se podílí užší vedení školy tvořené ředitelem školy, zástupkyní ředitele, výchovným poradcem a předsedy předmětových komisí. Ředitel školy předkládá školské radě ve stanovených termínech ke schválení, vyjádření nebo projednání všechny dokumenty stanovené školským zákonem.

Kontrolní systém vychází z obecně nastaveného *Plánu kontrolní činnosti – školní rok 2011-12*. Na kontrolní činnosti v oblasti vzdělávacího procesu se podílí ředitel školy společně se zástupkyní. V rámci vnitřní kontroly je průběžně vyhodnocováno plnění plánu činnosti školy.

Ředitel školy soustavně sleduje a vyhodnocuje personální podmínky. Výuku zajišťuje 30 pedagogických pracovníků, z nichž 29 splňuje odbornou kvalifikaci pro výuku na střední škole. Výchovný poradce splňuje kvalifikační předpoklady pro výkon této funkce a v současné době dokončuje vzdělání pro oblast prevence sociálně patologických jevů. Vzdělávací akce dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) se zaměřují především na novou maturitu, oblast výchovného poradenství a na semináře k výuce přírodovědných předmětů, což odpovídá koncepčním záměrům školy.

Škola přijímá účinná opatření k zajištění bezpečného prostředí a příznivého sociálního klimatu pro vzdělávání žáků i při všech činnostech pořádaných školou. Zásadní pravidla pro bezpečnost žáků jsou obsažena ve školním řádu a žáci byli s podmínkami pro bezpečné chování seznámeni při zahájení školního roku 2011/2012. Zjištěné dílčí nedostatky byly v průběhu inspekční činnosti odstraněny. Evidence úrazovosti je řádně vedena v souladu s právními předpisy a zpracovanými dokumenty školy. Míra počtu úrazů má za poslední 3 roky sestupnou tendenci. Záznamy o úrazech odesílá škola v elektronické formě.

Oblast materiálního zabezpečení výuky je na velmi dobré úrovni a škola vytváří pro žáky vhodné prostředí pro vzdělávání podle zvoleného vzdělávacího programu. Pro zajištění výuky slouží dostatečné množství kmenových a odborných učeben. Odborné učebny

(9 specializovaných učeben, 3 učebny výpočetní techniky a 3 laboratoře) jsou dobře vybaveny moderní komunikační technikou. Stejně tak mají kvalitní vybavení i jazykové učebny. Rovněž kmenové učebny jsou postupně vybavované ICT (datové projekory a interaktivní tabule) a novým školním nábytkem, který zohledňuje zdravotní a estetické požadavky. Prostředí školy je upravené a podporuje estetické vnímání žáků.

Škola neustále realizuje obnovu a modernizaci ICT. Celkem je žákům v učebnách výpočetní techniky trvale přístupno 64 PC. Odborné učebny, kabinety učitelů a kanceláře vedení školy mají propojení počítačovou sítí, včetně možnosti WiFi. Vnitřní informační systém školy je dobrým východiskem k efektivní komunikaci mezi žáky, učiteli a vedením školy. Učebnice si podle doporučení učitelů pořizují žáci samostatně. V dobře vybavené knihovně zajišťuje škola pro žáky mimo jiné odbornou literaturu a studijní texty. Oblast materiálních podmínek pro výuku a jejich využití má trvale velmi dobrou úroveň.

Finanční prostředky školy byly posuzovány za období let 2009 a 2010 podle školou předložené dokumentace. V hodnoceném období škola hospodařila zejména s finančními prostředky poskytnutými ze státního rozpočtu (dále SR) a z rozpočtu územního samosprávného celku (dále ÚSC) v celkové výši 34 118 tis. Kč. Z toho dotace ze SR činila 27 007 tis. Kč a dotace na provoz od ÚSC 6 240 tis. Kč. Z poskytnutých prostředků ze SR byly plně hrazeny mzdy a zákonné odvody. Náklady na učebnice, učební pomůcky a vzdělávání učitelů činily ve sledovaném období celkem 491 tis. Kč. Další zdroje financování realizovala škola svým zapojením do projektů ve spolupráci s dalšími školami v Jihomoravském kraji (dále JMK), *Bezdrátová škola – JMK a Odysseus – Nové formy výuky ve školách JMK*, se zaměřením na vybavení ICT a zavádění nových forem výuky. K dalším projektům školy patří spolupráce s Českými energetickými závody a Vysokým učením technickým Brno ve smyslu získávání žáků pro studium technických oborů. Výnosy z doplňkové činnosti (převážně pronájem tělocvičny) činily ve sledovaném období 577 tis. Kč. Kromě výše uvedených zdrojů obdržela škola účelové prostředky ze SR (celkem 886 tis. Kč) na posílení odměňování zaměstnanců školství, maturitní zkoušky a řešení specifických problémů regionu. Škola ve sledovaném období měla dostatek finančních prostředků k naplňování vzdělávacího programu.

Pro rozvoj vzdělávání je vedením školy dlouhodobě a cíleně podporována spolupráce se stěžejními partnery (zákonnými zástupci žáků, zřizovatelem, školskou radou). Informace o výsledcích vzdělávání jsou pro zákonné zástupce dostupné elektronickou cestou nebo na pravidelných třídních schůzkách. Výchovná poradkyně nabízí konzultační hodiny nejen pro žáky, ale i pro jejich rodiče. Zákonnými zástupci zřízený Nadační fond finančně zabezpečuje některé školní akce. Přínosem pro školu je spolupráce s Městem Ivančice, Městskou knihovnou Ivančice, Střediskem volného času a dalšími organizacemi.

V rámci projektu je realizována spolupráce s Mateřskou školou a Základní školou pro sluchově postižené a s Domovem mládeže v Ivančicích. Škola je taktéž partnerskou školou skupiny ČEZ, která přispívá i na pomůcky do přírodovědných předmětů. Pozitivní je spolupráce s Institutem pro vzdělávání Sokrates a pravidelný kontakt školy se studenty ze Spojených států amerických. Veřejnost je informovaná o životě školy prostřednictvím výroční zprávy, školního almanachu, na webových stránkách a v měsíčníku Ivančický zpravodaj.

Partnerství školy je na dobré úrovni a přispívá ke zkvalitnění procesu vzdělávání.

Závěry, celkové hodnocení školy

Vzdělávací nabídka školy odpovídá zařazení do rejstříku škol a školských zařízení. Výuka je ve školním roce 2011/2012 realizována podle školních vzdělávacích programů a v dobiehajících oborech podle schválených učebních dokumentů pro gymnázia. Školní vzdělávací programy jsou vytvořeny s ohledem na podmínky a koncepční strategii školy.

Ve sledovaném období škola umožňovala rovnost přístupu při přijímání ke vzdělávání a zohledňovala vzdělávací potřeby žáků. Škola umožňuje a podporuje vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Vedení školy pravidelně vyhodnocuje zdravotní a bezpečnostní rizika a přijímá opatření k jejich minimalizaci. Preventivní systém zaměřený na omezování rizikového chování žáků je efektivní.

Promyšlená organizace výuky, široká nabídka volitelných a nepovinných předmětů, velmi příjemné pracovní a sociální klima příznivě ovlivňují proces vzdělávání.

Škola podporuje všestranný rozvoj osobnosti žáka. Formy a metody ve sledované výuce jednoznačně přispěly k rozvoji a podpoře klíčových kompetencí žáků, jejich aktivnímu a pozitivnímu přístupu ke vzdělávání. Výuka v hospitovaných hodinách měla nadstandardní charakter.

Strategičtí partneři poskytují škole významnou pomoc a přispívají ke zkvalitnění vzdělávacího procesu.

Přílohy inspekční zprávy

Seznam dokladů a materiálů, o které se inspekční zjištění opíralo.

Poučení

Podle § 174 odst. 13 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu Česká školní inspekce, Jihomoravský inspektorát, Křížová 22, 603 00 Brno, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9) nebo na e-podatelnu (csi.b@csicr.cz) s připojením elektronického podpisu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v Jihomoravském inspektorátu České školní inspekce.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

V Brně dne 19. prosince 2011

(razítko)

Ing. Ilona Ptáčková, školní inspektorka

Ilona Ptáčková v. r.

Ing. Ivana Fischerová, školní inspektorka

Ivana Fischerová v. r.

Ing. Lenka Skotáková, školní inspektor

Lenka Skotáková v. r.

Ing. Silvestr Rolek, CSc., školní inspektor

Silvestr Rolek v. r.

Datum a podpis ředitele školy potvrzující projednání a převzetí inspekční zprávy

V Brně dne 2. ledna 2012

(razítko)

RNDr. Antonín Šerý, ředitel školy

Antonín Šerý v. r.

Připomínky ředitele školy